У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 85. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ТРАВНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 7, 1971 No. 85. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 6 травня 1971

ЯКЩО ПЛЯН ГУБЕРНАТОРА Н. РОКЕФЕЛЛЕРА про скасування стислої контролі над оплатою за винайм помешкань у Ню Йорку буде зреалізований, то в місті настане ще більша квартирна дорожнеча. За помешкання в старих будинках доведеться платити на яких 50 дол більше місячно, а в нових — більше як 100 долярів. У Ню Йорку існує велика мешканева криза, а власники домів домагаються права підвищувати квартирні оплати, бо все дорожчає.

ГРУПА КОНҐРЕСОВИХ ДІЯЧІВ У ВАШИНҐТОНІ, відома під назвою „Члени Конґресу за мир через Законність", скритикувала плян Пентаґону взяти на озброєння новий військовий літак. Идеться про заплянований випуск нового понадзвукового літака - бомбардувальника з людською залогою „Б-1". Згадані члені Конґресу вважають, що в нуклеарну добу такий бомбардувальник буде „анахронізмом".

НА МІСЦЕВИХ ВИБОРАХ В ГЕРІ, Індіяна, великою більшістю переміг посадник того міста, негр-демократ Ричард Гечер, проти якого кандидував також негр, лікар Александер Вілльямс. Р. Гечер буде змагатися за перевибір на посадника на наступні чотири роки.

У КЕНТСЬКОМУ СТЕЙТОВОМУ УНІВЕРСИТЕТІ яких 6 000 осіб взяли участь у поминках чотирьох студентів, що загинули під час минулорічних неспокоїв, а кілька сотень студентів демонстрували вночі із свічками. Не ціла тисяча студентів - лібералів вигукували гасла проти війни у В'єтнамі.

ЕРІХ ГОНЕКЕР ВИГОЛОСИВ свою першу промову в характері головнаго секретаря компартії Східньої Німеччини, як наступник Вальтера Ульбріхта, тавруючи Західню Німеччину за її „реакційність, агресивність і мілітаризм" та заповівши боротьбу проти „контрреволюціонерів" в Східній Німеччині. Він запевняв, що буде продовжувати політику свого попередника і прославляв Совєтський Союз, як „провідну країну в міжнародному революційному процесі нашої доби".

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ПРИНЕСЛА статтю Георгія Арбатова, директора Інституту для студій Америки, з підкресленням заяви Леоніда Брежнєва на 24-му конґресі компартії СССР про потребу покращання американсько - совєтських відносин. Арбатов запевняє, що без уваги на різні розбіжності між ЗСА і СССР та продовжування Америкою „імперіялістичної" політики, треба переговорювати в різних конкретних справах. Але коментатори звертають увагу, що в найголовніших справах — В'єтнамської війни, обмеження атомового зброєння, Близького Сходу і Берліну — Москва не поступається ні на крок з свого антиамериканського становища.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАКИДАЮТЬ Америці, що вона „втручається" до внутрішніх справ Китаю. У статті в керівному щоденнику у Пейпінґу, „Дженмін Їх Пао", повтореній через радіо, комуністи таврують ЗСА за їх „окупацію" Тайвані (Формози), яку Пейпінґ уважає за частину Китаю. Названий часопис рішуче відкидає суґестію, наче б Пейпінґ міг переговорювати з урядом Чіянг Кай-шека про долю Тайвані.

ЦЕЙЛЬОНСЬКИЙ УРЯД ТВЕРДИТЬ, що 1.700 членів революційного повстання добровільно піддалися, використавши проголошену амнестію. Але в останніх днях знову повторились акти терору й саботажу та сутичок, в яких згинуло 40 повстанців.

У ВАРШАВІ СУДЯТЬ перед військовим трибуналом американського поляка Адама Мюллера за шпигунство в користь Америки, Британії і Франції. Він плакав і запевняв, що завжди почував себе поляком. На частину розправи допущено також закордонних журналістів.

У БРИТІЙСЬКІЙ ПАЛАТІ ГРОМАД ВИЯВЛЕНО, що один член совєтської амбасади старався без успіху дістати засекречені числа телефонів службовиків британського військового міністерства та головного штабу, як теж дізнатися про обов'язки кожного з них. Британський міністер оборони лорд Каррінґтон запевнив парлямент, що той совєтський „дипломат" вже виїхав до Москви.

Обидва новойменовані Владики відвідають Верховного Архиєпископа, заповідають відданість і співпрацю в справі Патріярхату

Єпископ-номінат Кир Іван Стах

Єпископ-номінат Кир Василь Лостен

Філядельфія. — „У найкоротшому часі постараємося відвідати Святішого Отця у Ватикані, щоб скласти йому особисто подяку, а водночас відвідаємо Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа, щоб висловити йому нашу відданість і запевнити про повну співпрацю і підтримку його заходів для завершення нашої Церкви Патріярхатом" — сказано в опублікованій тут 5-го травня ц.р. заяві, що її підписали обидва новонайменовані єпископи УКЦеркви, Кир Іван Стах і Кир Василь Лостен. В заяві дослівно сказано:

ЗАЯВА

Волею Божого Провидіння та рішенням Христового Наслідника Папи Павла VI, нас піднесено до гідности Єпископів.

У найкоротшому часі постараємося відвідати Святішого Отця у Ватикані, щоб скласти особисто подяку, а водночас відвідаємо Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа, щоб висловити Йому нашу відданість і запевнити про повну співпрацю і підтримку Його заходів для завершення нашої Церкви Патріярхатом.

Сподіваємося, що при щирій співпраці усіх Владик під проводом Блаженнішого Верховного Архиєпископа та Духовенства і вірних, в єдності і згоді, пощастить осягнути намічену велику ціль, бо як сказав Святіший Отець Іван XXIII: „Дорогі Діти! Любіть один одного та радніше шукайте цього, що поєднує, а не те, що могло б вас розлучати".

Нашим бажанням є, щоб усі ми разом ішли правильним шляхом до спільної мети.

Єпископ-номінат Кир Іван Стах — *Єпископ-номінат Кир Василь Лостен*

Дня 5 травня 1971.

Рівночасно інформують, що єпископ-номінат Кир Василь Лостен, негайно після одержання 4-го травня від Апостольського Делеґата з Вашингтону повідомлення про його номінацію, вислав Блаженнішому Верховному Архиєпископові у Ватикані телеграму, в якій сказано;

Славлячи Господа та дякуючи Намісникові Христа, мене призначено на єпископа-помічника для Архиєпископа Сенишина. Прохаю Ваших молитов і благословення.

Т-во за Патріярхальний Устрій протестує проти нового заперечення прав помісности Української Католицької Церкви

Ню Йорк. — Крайова Управа Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, у відповідь на вістку про наймерування Апостольською Столицею о. монсіньйора Василя Лостена на єпископа-помічника, негайно проголосила заяву, в якій висловлюється протест проти поновної „неґації і заперечення прав помісности Української Католицької Церкви", вважаючи, що „номінація римськими чинниками другого єпископа-помічника, мимо гострих протестів нашого священства, мирян та студентства, виявила ще раз послідовне намагання Римської Курії зліквідувати нашу Церкву, як самостійну релігійну, традиційну, культурну й історичну одиницю, іґноруючи духові потреби багатьох тисяч вірних". У заяві, яку за Крайову Управу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви підписали її голова д-р Зиновій Гіль, секретар д-р Рома Навроцька та голова Ради Мирян д-р Роман Осінчук, дослівно сказано:

ЗАЯВА

1. З березня цього року ми були змушені запротестувати перед Святішим Отцем проти процедури номінації о. Івана (Закінчення на стор. 4-ій)

Делеґація КУК інтервеніювала в Оттаві в українських справах

Вінніпеґ (КУК). — Дня 23 квітня ц.р. делеґація Президії Комітету Українців Канади в складі: президента о. д-ра В. Кушніра, фінансового секретаря А. Яремовича та екзекутивного директора д-ра С. Яр. Кальби, відбула ряд зустрічей з представниками Федерального Уряду в Оттаві.

Під час конференції з міністром для спправ горожанства Р. Станбури з'ясовано становище КУК в справі виконання рекомендацій, зроблених в користь етнічних громад Канади в IV томі звідомлення Королівської Комісії Двомовности і Двокультурности. В цій справі від імені КУК зголошено дотепер Федеральному Урядові ряд українських проєктів на відтинку радіомовлень, шкільництва, виховання та продукції фільмів, основаних на культурній спадщині української громади в Канаді, вимагаючи від Федерального Уряду на ці початкові проєкти фінансових субсидій у висоті $186,000.

Довша зустріч з парляментарним секретарем прем'єра, Б. И. Дансоном, дала нагоду обговорити звернення КУК в справі поновного засуду Валентина Мороза та переслідування й арештів українських письменників, мистців та інтелектуалів на Україні під совєтським режимом. Підкресливши масові й спонтанні протести української молоді і студентства Канади, делеґація Комітету Українців Канади поставила вимогу до Федерального Уряду Канади осудити й офіційно виступити перед урядом Совєтського Союзу проти порушування в Україні прав людини, забезпечених Універсальною Деклярацією Об'єднаних Націй.

Делеґація КУК поставила вимогу відбути в найближчому часі конференцію з прем'єром П. Е. Трудо, в приявности федеральних міністрів заінтересованих департаментів, для детального обговорення всіх справ, зв'язаних з потребами української громади в Канаді, до чого так міністер Станбури, як і парляментарний секретар Дансон поставились дуже прихильно.

В бюрі Секретаріяту Стейту відбуто інтервенцію в справі подань на літню працю для української молоді й студентства в цьому році, які зголошено від імені Комітету Українців Канади, Союзу Українського Студентства Канади та інших українських молодечих і культурних організацій.

Державний секретар Роджерс відбув 6-годинну нараду з лідерами Єгипту

Каїро. — Державний секретає Віллям Роджерс перевів у середу 5 травня понад 6-тигодинну конференцію з єгипетським міністром закордонних справ Махмудом Ріядом, прем'єром Махмудом Фавзі і їх дорадниками, переходючи точка за точкою єгипетські вимоги супроти Ізраїлю щодо відкриття Суезького каналу. Йшлося, наприклад, про те, щоб узгіднити: як далеко ізраїльські війська мають відійти від східнього берега Суезького каналу, — скільки і які саме єгипетські війська мають переступити Суезький канал. — які ґарантії дає Єгипет, що він не використає тієї ситуації для покращання своєї стратегічної позиції та для підготови нової війни проти Ізраїлю, — як довго має тривати премир'я, — хто повинен контролювати ту тимчасову ізраїльсько-арабську умову, чи з відкриттям Суезького каналу ізраїльські кораблі надалі матимуть заборону користуватись ним — і т. п. На четвер 6 травня перед полуднем В. Роджерс мав визначену авдієнцію у єгипетського президента Анвара Садата, а зараз після цього мав відлетіти до Ізраїлю. В Єрусалимі він конферуватиме з державною верхівкою Ізраїлю, яку на тій конференції репрезентуватимуть прем'єр Ґолда Меір, віце-прем'єр Іґаль Аллон, міністер закордонних справ Абба Ебан, міністер оборони ген. Моше Даян та ізраїльський амбасадор у ЗСА емер. ген. Іцак Рабін.

Закордонні банки тимчасово припинили купувати доляри

Женева. — П'ять центральних банків в Західній Европі — у Західній Німеччині, Швайцарії, Бельгії, Голляндії і Австрії припинили в минулу середу цілком або частинно приймання долярів та виміну їх на свою валюту, спричинивши цим великі трудноці й клопоти американським туристам та вдаривши по американських бизнесменах, які в тому часі знаходились в Европі. Безпосередньою причиною того акту був новий великий наплив долярів до західньо-европейських країн, зокрема та особливо до Західньої Німеччини. Західня Німеччина має тепер золотих і долярових резерв на кругло 20 більйонів дол., з чого золото становив тільки 4 більйони дол. Цей величезний запас долярів у Західній Німеччині перевищує — твердять фахівці — запас золота в державних сховищах у Форт Ноксі в Америці. Внаслідку постійного дефіциту американського платничого балянсу і надміру паперових долярових банкнотів фактична вартість доляра зменшилась і в різних західньо-европейських країнах від довшого часу була тенденція підвищити вартість місцевої валюти в реляції до доляра. У Женеві вимінювано доляри чи пак подорожні чеки — „Травелерс чекс" — по 100 дол. на особу по дещо вищій ціні за швайцарського франка, — у Західній Німеччині видавано найвище 500 марок за 195 дол. Західньо-німецький канцлер В. Брандт, який саме знаходився з візитою в Лондоні, заявив, що рішення німецьких банків обмежити купно доляра має на увазі стабілізувати внутрішню господарську ситуацію. Але заходи в названих вгорі 5-ох західньо-европейських країнах відбились на всіх інших і, наприклад спонукали Портуґалію і Фінляндію взагалі припинити трансакції чужими валютами. На четвер 6 травня скликано надзвичайну конференцію Монетарної Комісії Европейської Економічної Спільноти, у Брюсселі, Бельгія на якій міністри фінансів Франції, Західньої Німеччини, Італії, Бельгії, Голляндії і Люксембурґу розглядатимуть створену ситуацію. Передбачають, що в більшості країн Західньої Европи прийде ревалюація їхніх валют, себто підвищення їх вартости у відношенні до доляра.

В УКРАЇНІ ПОСИЛЮЮТЬСЯ РЕПРЕСІЇ

Ню Йорк. — В одержаному Видавництвом „Сучасність" 4-му і датованому січнем 1971 року числі захалявного „Українського Вісника" надруковані також в розділі „Хроніка" інформації про численні факти репресій і шикан у відношенні до діячів української літератури й мистецтва і до веденої активними українцями культурно-освітньої діяльности. Частину цих інформацій, що стосуються відомих літературних критиків в УССР — Івана Світличного, Євгена Сверстюка і Віктора Іванисенка, як також щедрування в Києві на Різдво 1971 року, подаємо нижче дослівно за текстом Хроніки „Українського Вісника":

У жовтні 1970 року критика і перекладача Івана Світличного викликали до начальника р а й відділення міліції і ультимативно запропонували негайно влаштуватися на роботу, погрожуючи притягненням до відповідальності за „таунеядство".

Як відомо І. Світличний закінчив аспірантуру при інституті літератури АН УРСР, наприкінці 50-их — на почат. 60-их років часто виступав як літературний критик. Репресивні заходи щодо нього застосовувалися ще на початку 60-х років (увільнення від праці в журналі „Дніпро" тощо). На початку 1964 року І. Світличний був звільнений з Інституту Філософії АН УРСР за виступ на вечорі пам'яті В. Симоненка в Київському медінституті 20 грудня 1963 р. 12 липня 1965 року він був звільнений з посади зав. редакції мови і словників видавництва „Наукова думка" за вказівкою академіка І. Білодіда, наукову неспроможність якого І. Світличний розкрив у статті „Гармонія і альгебра" („Дніпро", н-р 3 за 1935 р.).

На початку вересня 1965 року І. Світличний був заарештований разом з великою групою української інтелігенції. Звільнений з-під слідства 30 квітня 1966 року внаслідок активних протестів громадськості на Україні і за кордоном. Відтоді роботи за фахом підшукати не міг, займався літературною працею дома. 1970 року у видавництві „Дніпро" вийшли „Пісні" Беранже, більшість яких перекладена І. Світличним.

Вдруге І. Світличного викликали з аналогічними погрозами тоді, коли в Івано-Франківську судили В. Мороза. І. Світличний довів, що він має видавничі договори, одержує гонорар і не „тунеядствує" — і йому дали поки що спокій.

* *

У жовтні 1970 року під загрозою звільнення опи- (Закінчення на стор. 3-ій.)

У Торонті відзначать 50-ліття УВУ

Торонто. — Комітет Алюмнів та Прихильників Українського Вільного Університету відзначить 50-ліття з часу постання УВУ зустріччю д-ра Володимира Янева, ректора УВУ, з громадянством. Свято розпочнеться в п'ятницю 14-го травня о 8-ій вечора в Торонтонському університеті. Там д-р В. Янів виголосить доповідь і відбудеться панель на тему „Український студент вчора і сьогодні", буде також Восставка видань УВУ. Дня 15 травня о 7-ій вечора в залі при українській католицькій церкві при Лідс відбудеться святковий урочистий бенкет на вшанування д-ра В. Янева і 50-ліття УВУ. Бенкетом буде керувати голова Товариства Алюмнів та Прихильників УВУ д-р Юліян Пелех. Квитки в ціні 8 дол. від особи. Заповідається цікава програма. У неділю 15 травня учасники святкувань візьмуть участь у Богослуженнях і того ж дня ректор УВУ д-р В. Янів вручить диплом почесного доктора торонтонському архиєпископові Михайлові. Всі святкування відбудуться під патронатом архиєпископа Михаїла, єпископа Ісидора, міністра Івана Яремка, проф. Євгена Вертипороха від НТШ, інж. Л. Вертипороха, О. Романишина та інж. В. Максимця від КУК-у.

Докія Гуменна видала нову книжку — есей „Родинний Альбом"

Докія Гуменна

Ню Йорк. — З маркою Об'єднання Українських Письменників „Слово" появилася тут нова праця відомої української еміґраційної письменниці Докії Гуменної — есей п. н. „Родинний альбом". В цьому есеї, що є паралельним за своїм змістом і формою до опублікованого Докією Гуменною в 1968 році казки-єсею „Благословити мати", авторка пробує вивести на основі археологічних досліджень і матеріялів родовід українського народу від палеоліту аж до історичних вже часів. „Родинний альбом" є спробою белетристичного твору, написаного на науковій основі з використанням джерельних матеріялів, фотознімок і рисунків археологічних знахідок і навіть з численними примітками і бібліографічними посиланнями на наукові праці — чужоземні й українські. У своїй передмові Докія Гуменна заявляє, що мета цього есею — вишукати коріння нашої самобутности, пов'язавши розрізнені досі царини, що в них уже напрацювалися наші етнографи, фольклористи, мовознавці, археологи, мітологи, історики сивих часів". Книжка „Родинний альбом" видана на доброму папері, на 350 сторінок друку, у твердій обкладинці і з численними ілюстраціями — усіх 570. Докія Гуменна авторка названого твору, родом із Київщини, увійшла в літературу ще 1924 року, була членом літературної спілки „Плуг" і зазнавала гострої критики за свої „неспівзвучні з совєтською дійсністю" публікації в той час. Виїхавши на еміґрацію, живе у ЗСА, беручи активну участь в літературному житті, зокрема у діяльності ОУП „Слово". Перу Докії Гуменної належить великий роман в 4-х томах „Діти чумацького шляху", психологічна повість „Мана", повість „Велике Цабе", романи „Скарга майбутньому", „Хрещатий Яр", „Золотий плуг", феєрія „Епізоди з життя Европи Критської". Окремими книжками були видані також збірки її нарисів, оповідань і новел „Багато неба", „Жайоба", „Серед хмаросягів", „Чотири сонця", репортаж „Вічні вогні Альберти". Нову книжку можна набувати в авторки: D. Humenna, c/o UVAN, 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025. Ціна 6 дол.

Піттсбурзька Округа УНС схвалила організаційний плян на 1971 рік

Піттсбурґ. — Минулої неділі, 2-го травня 1971 р., тут в приміщенні Пік-Рузвелт готелю, відбулися організаційні збори Піттсбурґської Округи, Українського Народного Союзу, на яких схвалено організаційний плян на цей рік, призначуючи всім 19-им Відділам їхні завдання, а зокрема число членів, які вони обов'язані, місяць-за-місяцем приєднувати. В зборах, якими керував у заступстві недужого голови К. Сачка, головний радний Андрій Джула з Ембриджу, взяли участь представники Відділів Округи та члени Окружної Управи й обласний організатор Володимир Гірняк. Представником головної канцелярії був проф. д-р Богдан Гнатюк з Філядельфії, секретар Головної Контрольної Комісії. У програму зборів ввійшов також короткий вишкіл секретарів і організаторів, на який склалися доповіді проф. Б. Гнатюка та В. Гірняка про вагу життьового забезпечення, роди грамот які має УНСоюз, які грамоти слід доряджувати кандидатам на членів та як підходити до них. Приявні дискутували над доповідями та ставили додаткові питання. Після зборів обласний організатор В. Гірняк залишився в окрузі, щоб відвідати всі її Відділи та перевести з ними організаторський вишкіл і набуте знання перевести в життя, відвідуючи зі секретарями та організаторами місцевих кандидатів на членів УНСоюзу.

Шості Крайові Кругольні Змагання УНС відбудуться в цю суботу на Союзівці

Шості Крайові кругольні змагання Українського Народного Союзу відбудуться в суботу, 8-го травня 1971, на відпочинковій оселі УНСоюзу „Союзівці" в Кергонксон, Н.Й. Змагання ці відбудуться в конкуренціях деблів, сінґлів та в дружиновій грі. За перше місце в дружиновій грі чоловіків призначена нагорода в сумі 500 дол, за друге — 300 дол. В дружиновій грі жінок перша одержить $200, а друга на другомі місці — $100. Нагороди будуть вручені під час бенкету увечері цього ж самого дня, 8-го травня. Вступ на бенкет, який почнеться о год. 8-ій вечором, $10.00 від особи.

Демонстрантам у Вашингтоні не вдалося припинити праці Конґресу

Вашинґтон. — Учасники антивоєнних демонстрацій у Вашинґтоні продовжували в середу 5 травня ц.р. свої виступи, намагаючись цим разом припинити працю Конґресу. Сконцентрувавшись біля Капітолю, вони криком вимагали, щоб Конґрес ратифікував „народний договір" з Північним В'єтнамом і закінчив війну у Південно-Східній Азії. В демонстрації брало участь яких дві тисячі осіб, проте ж їм не вдалося перешкодити нормальній праці Конґресу. Сконсиґнована поліція арештувала по полудні цього дня 1 146 осіб з-поміж демонстрантів за протизаконне зібрання на території Капітолю. Між арештованими було багато таких, що вже були арештовані і звільнені попередніми днями. Провідники двох груп, під „спонсорством" яких відбуваються теперішні демонстрації — а саме: Народна коаліція за мир та радикальне „Плем'я травневого дня", проголосили, що вони рішені продовжувати далі свої демонстрації, проте ж в урядових колах не сподіваються вже поважніших і більших виступів. На четвер демонстранти заповіли „мирний марш" під амбасаду Південного В'єтнаму з вимогою, щоб уряд цієї країни закінчив війну з Північним В'єтнамом. Усього за 3 дні демонстрацій у Вашинґтоні було 12.000 арештованих. Під час демонстрації під Капітолем до демонстрантів і їх вимог приєдналися чотири конґресмени. Деякі з цих конґресменів вимогли від поліції, щоб вона впустила демонстрантів на площу капітолю, як їхніх „гостей.". Противоєнні демонстрації відбулися в середу також в інших містах, зокрема в Ню Йорку, де в такій „мирній" демонстрації взяло участь яких 10 000 осіб.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Весняне божевілля"

Весняним божевіллям називає один із сеньйорів американської журналістики Джеймс Рестон останні події у Вашингтоні, протиставлячи анархічним бешкетам „Руху травневого дня" розцвілі квітники на вашингтонських скверах і легковажну байдужість супроти „революції" автохтонного населення американської столиці. Яка революція можлива без здібних і авторитетних лідерів, без ентузіязму учасників, без підтримки збоку народу?! У 10-денних демонстраціях у Вашингтоні виявилося, що не було в них ні одного з цих трьох елементів, і досить було енергійного виступу поліції, щоб з цілого пляну „припинення дії державного апарату" залишилося тільки сміття на вулицях, потоптані травники, спантеличення й розчарування демонстрантів.

Найгірше, що газети й телевізія, згідно з своїм наче принциповим підходом до звітування з погляду сенсаційности, передавали такі світлини й епізоди з вашингтонських авантур, що вони мусять створювати враження дійсно анархії, яка запанувала була в столиці Америки і погрожувала цілій Америці. Тим часом ті демонстрації яскраво виявили стійкість і впорядкованість державного ладу. Поліція перекреслила плян спричинення дійсного заколоту легко, вживаючи щонайбільше слізного газу, без жадного пострілу.

З газетних світлин і телевізійних сцен можна було пізнати, що величезну більшість учасників „Руху травневого дня" становили гіппі й іншого роду довговолосі, бородаті типи, що виглядали, як дивний контраст на тлі елегантного урядничого центру Вашингтону чи таких його дільниць, як Джорджтавн. Видно було, що опинилися вони там випадково, як „чужий елемент", і так поставились до них мешканці Вашингтону, не давши їм найменшої моральної підтримки, а, навпаки, спріяючи і підтримуючи поліцію, що заводила лад.

Хоча през. Ніксон не піддається натискові збоку вулиці, то все ж з різних причин закінчує війну. Тому нема ніякого глузду далі демонструвати й принижувати повагу Америки. Демонстранти - гіппі про це не думають. А закулісовим аранжерам і режисерам залежить не на В'єтнамському мирі, а власне на підриванні ладу всередині Америки та осмішуванні її в очах світу.

Підміновування Америки

„Допомагати нашим братам - революціонерам — сказав Фідель Кастро, — це традиція нашої батьківщини. В Латинській Америці революційні уряди можуть розраховувати на нашу допомагу до кінця". Таку заяву зробив Кастро в Гавані і її передавали потужні радіовисильні з того острова по Південній Америці. Заяву охоче передрукували московські „Известия" з 21 квітня, а СССР приобіцяв нову допомогу Кубі. Мавпуючи некоронованого московського монарха Л. Брежнєва з його готовістю „подати руку братської допомоги" сателітним країнам, включно з посиланням танків на ЧССР, Кастро сказав: „Куба буде підтримувати революційні сили й рухи в Латинській Америці, бо вбачає у цьому виконання свого інтернаціанального обов'язку". І хоча на червоній Кубі важко жити трудящим, хоч режим лише обіцяє, Кастро тримає владу в руках, готує підривників, партизанів і заколотників, запрошує на той острів „з візитами приязни" совєтські бойові судна...

Крім Куби, яка вже нібито „твердо ступила на шлях соціялізму", комуністичний вогонь почав спалахувати в Чілє, де вперше в історії шляхом голосування прийшов до влади президент - „марксист" д-р Алленде. Щоб він виграв вибори, комуністи кинули туди всі сили, змобілізували лівих акторів, письменників, мистців. „Чотири роки тому чілійські студенти - комсомольці створили групу „Апаркоа", яка давала не просто концерти", читаємо в московській „Правді" з 18 квітня вістку з Сант Яго: „Наші концерти були політичними маніфестаціями. Під час виборів ми побували в десятках міст і сіл. Ми виступали на мітингах перед 400 000 людей, виступали й там, де було всього 16 слухачів. Ми розцінюємо свою роботу, як партійну зброю"... Так хвалився після виборів один із комуністичних чілійських пропагандистів від мистецтва, за совєтським зразком. Чілє ступає слідами Куби. Це — друга міна, підкладена імперіялістичним комунізмом поблизу великого американського дому, де живуть вільні народи.

Підміновування Америки відбувається за добре продуманим пляном. За ще краще продуманим пляном час розпочинати відміновування цього бастіону свободи.

ВІДХІД УЛЬБРІХТА

Трудно сказати, чи Вальтер Ульбріхт відійшов від влади у Східній Німеччині добровільно, чи під примусом. Він має 77 років і довгий час хворіє на різні недуги, тому, може, дійсно його покликання на старечий вік і поганий стан здоров'я було правдиве. З другого боку відомо, що різні комуністичні диктатори „зрікаючись" влади, насправді втрачали її, бо їх викидали. Так було з Маленковим, Хрущовим, Дубчеком, Гомулкою. Про те, що Ульбріхт не має фізичних сил виконувати далі свої функції свідчить, що його призначили почесним головою партії і залишили на становищі голови Державної ради, себто голови держави. Хоч це — як кажуть німці — „Тітель оне Міттель" — гонорове становищі без реальних засобів, все ж це почесть, якою наділено його ще у вересні 1960 р. за заслуги для німецької компартії і — Москви.

Бо так звана Німецька Демократична Республіка, себто комуністична Східня Німеччина, була проголошена 7 жовтня 1949 року у підсовєтській зоні поділеної на 4 зони Німеччини, і від того часу з усіх сателітних держав була найтісніше підпорядкована Москві. Вальтер Ульбріхт був від самого початку генеральним секретарем тамошньої компартії. Він пережив усі чистки, що їх переводилось в СССР та на терені сателітних держав, завдяки тому, що був цілковито відданим кожночасному Політбюрові в Москві, стовідсотковим опортуністом і водночас спритним тактиком у грі між Москвою і Пейпінгом.

З усіх сателітних проводирів Ульбріхт мав марку найбільшого сталініста, і це він головно наполягав на переведення збройної інвазії до Чехо - Словаччини, побоюючись, щоб „зараза" ліберальних реформ Александра Дубчека не перекинулась на східньо - німецький терен. Після банкрутства його мрій поширити комуністичний режим із Східньої Німеччини на Західню, себто на Німецьку Федеративну Республіку, він ввесь час тримався твердої і непоступливої політики збереження Східньої Німеччини, як „суверенної" держави. Опинившись перед загрозою, що найцінніші і інтелектуальні та фахові робітничі сили втечуть на Захід, він дістав згоду Москви на здвигнення в серпні 1961 року „муру ганьби" почерез Берлін і немилосердно винищував усіх, кого приловлено на спробі втекти із Східнього Берліну до Західнього.

За Вальтера Ульбріхта поставлено в Східній Німеччині власні збройні сили, які нараховують 140.000 вояків в усіх родах зброї. Але Москва, мабуть, не дуже довіряла й довіряє тому військові, бо утримує на терені того свого сателіта 20 змоторизованих дивізій. Від головної квартири східньонімецької компартії до головної квартири совєтського військового командування в Східній Німеччині веде „гаряча лінія", і головним зв'язковим між ними був власне Еріх Гонекер, який став тепер наступником Ульбріхта на посту першого секретаря партії.

Тому трудно сподіватися будь - якої суттєвої зміни у становищі Східньої Німеччини супроти головних актуальних проблем, які пов'язані з „двома Німеччинами": облегшенням взаємної комунікації, з а т існенням торговельних і культурних зв'язків та покращанням відносин довкола Західнього Берліну, оточеного комуністичною територією. Східньонімецькі комуністи з відома і благословення Москви раз-у-раз припиняють наземний рух із заходу до Берліну, до якого дістатися найбезпечніше тільки альянтськими літаками.

Було публічною таємницею, що Вальтер Ульбріхт противився підписанню пакту неагресії між Німецькою Федеративною Республікою і СССР, вимагаючи, щоб спершу чи одночасно Німецька Федеративна Республіка визнала т. зв. Народну Демократичну Республіку, себто Східню Німеччину, як суверенну державу. Західньонімецький канцлер Віллі Брандт погодився тільки на формулу про „непорушність усіх існуючих в Европі кордонів" і узалежнив ратифікацію того договору від покращання відносин довкола Західнього Берліну. Своєю впертістю і ворожістю Вальтер Ульбріхт унеможливив злагіднення тих відносин.

Західні коментатори не знають, чи Москва використає відхід від влади Вальтера Ульбріхта, щоб змінити східньонімецьку політику, чи продиктує його наступникові п р о д о вжування „твердої" лінії. Покищо треба радше схилятися до погляду, що „нічого не змінилось".

Одне ясно, що Вальтер Ульбріхт не мав змоги і сили вести незалежну політику, і не матиме її Еріх Гонекер. А на зміну совєтської закордонної політики можуть вплинути багато різних причин, між ними й дальший розвиток американсько - китайських взаємин. Комуністичну владу встановлено в східній, Москві підпорядкованій зоні Німеччини і перетворено ту зону у „суверенну" державу тільки тому, що Москва боялася й боїться відродження німецької збройної сили, отже хоче мати Німеччину поділеною і слабою. Від того принципу вона не відмовиться, хіба під натиском такої загрози, яка примусить її відкликати із Східньої Німеччини свої дивізії. Тоді виявиться, що близько двох мільйонів комуністів на 17 мільйонів населення Східньої Німеччини були звичайними кар'єристами, шукачами легкого хліба. Без совєтської збройної сили, на якій спирається „суверенна" Німецька Демократична Республіка, провалиться тамошня комуністична влада, зненавиджена народом.

З'єднання обох частин Німеччини покищо не актуальне. Але її поділ був і є штучний, як штучною є ситуація, в якій російсько-большевицьке царство диктує свою волю Варшаві, Празі, Будапештові і Східньому Берлінові. А ненормальні ситуації можуть довго тривати, але вкінці провалюються. Відхід Вальтера Ульбріхта, що був неначе символом східньонімецької державної фікції, підпорядкованої Москві, може бути одним із етапів на довгому шляху до ліквідації тієї аномалії.

і. к-н

І. Вовчук

В ПОЛІТИЧНОМУ ТРИКУТНИКУ

(2)

Раптове потепління збіглося з 24-им з'їздом КПСС. Пейпінг, зігнорувавши спроби Москви унормувати відносини, як виглядає, вирішив сенсаційно продемонструвати можливість заприязнення з ЗСА. Потепління не сталось раптово. В останньому числі „Лайфу" з 30 квітня надруковано розмову американського письменника Едгара Снов з Мао Тсе-тунгом в грудні минулого року. В п'ятигодинній розмові Мао заявив, що він не бачить виглядів на поладнання засадничих протиріч у відносинах між Китаєм і СССР, хоч обидві сторони зможуть знаходити порозуміння в дрібніших розходженнях.

Едгар Снов твердить, що цією розмовою Мао хотів переконати китайських лідерів, що през. Ніксон має рішучий намір якнайскоріше закінчити війну у В'єтнамі і знайти шляхи, які гарантували б незалежність Південно - Східньої Азії. Тим самим вийти зі сліпого кута, в якому опинились відносини між ЗСА і Китаєм. А після прийняття Китаю до ОН має прийти і відновлення д и пломатичних відносин між обома країнами.

В розмові з американським письменником Мао запевняв його, що він радо привітає приїзд Ніксона до Китаю. Московська „Литературная Газета" в кінці квітня, подаючи п е р е біг „пінг - понгової дипломатії" за американською пресою, вмістила неофіційну заяву Ніксона. У розмові з членами американського товариства редакторів газет Президент сказав, що коли доньки запитали його поради, куди краще поїхати, то він відповів: „Коли хочете їхати кудись, то найкраще в Азію. Сподіваюсь, що рано чи пізно матимете нагоду побувати в Китаї. Я й сам сподіваюсь колись там побувати".

У ЗСА ще в липні минулого року з представників обох партій, відомих суспільно - політичних діячів та представників ділових кол створена спеціяльна комісія, яка розглядає і підготовляє прийняття червоного Китаю до ОН. Не виключено, що до того дійде восени.

Нормалізуючи відносини з ЗСА після 22-річної неприязни, Пейпінг сподівається через відновлення торговельно - економічних взаємин забезпечити нарощування китайського промислового потенціялу. В суперечливих відносинах з СССР це дуже важливе для Китаю. Зближення з ЗСА поліпшує його становище в напружених відносинах з СССР. Для ЗСА це „потепління", крім економічних і торговельних інтересів, має і політичне значення. Можна припускати, що Уряд ЗСА має надію, унормувавши відносини з Китаєм, при його сприянні, коли не підтримці, вийти з честю із, здавалося б, безвиглядної в'єтнамської війни.

Китайці відкрили двері для зближення в зручний час. Заява Чжу Ен-лая про „нову сторінку у відносинах" припала на час, коли в Конґресі ЗСА знову посилилась критика в'єтнамської політики президента Ніксона. Противники війни розпочали походи до Вашингтону, а крім того, хоч і поволі, розгортається передвиборча кампанія.

Уряд ЗСА не затримався з реакцією на пінг - понгівську дипломатію Китаю. Білий Дім опублікував заяву Президента про зміни в американсько - к и т айських відносинах. Спішно переглядається список товарів, дозволених до вивозу в Китай. Проголошено полегшення долярових валютних обмежень, улегшено в'їзд окремих китайців і груп до ЗСА. Мало того, американським кораблям і літакам дозволено перевозити китайські вантажі, а до нафтових компаній вислано звернення Уряду припинити розвідку нафти в тих районах Китайського моря, на які претендує Китай. Похоже на те, що обидві сторони ведуть серйозну політичну гру, розпочату з пінг - понгу, коли закінчувався 24-ий з'їзд КПСС.

***

У Москві промовчали ворожі виступи китайської преси на кремлівські „миролюбні" спроби. Л. Брежнєв у звітній доповіді, хоч і згадав про ворожу політику китайського к е р івництва, поспішив підкреслити, що його партія і уряд „всебічно сприятимуть не тільки нормалізації відносин, але й встановленню добросусідства і дружби між СССР та Китаєм і певні, що кінецькінцем це буде осягнуте". („Коммунист", ч. 5, 1971). Через тиждень після такого запевнення московська „Литературная Газета" з 4 квітня вмістила статтю: „Пекинский бумеранг".

У передмові до цієї статті редакція зазначає, що містить відповідь східньонімецької „Ноєс Дойчлянд" „наклепникам і провокаторам Пейпінгу" на їх виступ проти СССР, надрукований в центральних органах китайської преси: „Хунці", „Жень Мінь Жібао" і „Цзефонцзюн" в спільній статті з 18 березня ц. р. Текст

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗАЯВА ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Світ увійшов у стадію загострених конфліктів. Зміни, які потрясають ним упродовж останніх десятиліть, визрівають закономірно до своїх завершень. Народні маси вимагають рішень національного, політичного й соціяльного характеру, добиваючись повної участи в рішенні своєї і своїх держав долі та справедливого користування всіми благами життя. З особливою виразністю виявляються вимоги вже нечисленних поневолених народів. Тих народів сьогодні небагато. На жаль, серед них і наш, український народ.

Під тиском збуджених народних мас, їхнього творчого піднесення, під їхніми ударами зникають імперіялістичні системи. Національні провідники, які виросли з народу і повністю віддалися службі його інтересам, очолюють великі бої, вказують народові новий шлях на майбутнє. Незаторкненою залишилася ще тільки російська імперія — СССР. Використовуючи злидні мільйонів трудящих і під прикриттям великих гасел, СССР робить дальші зусилля ще більше посилити свої впливи та окупувати нові країни й континенти. Але й російському імперіялізму не захистити себе від великих історичних вітрів, від змін, які несе життя і які вже наявно наближаються.

На терені майже всього СССР лунають голоси, що вимагають людських прав для одиниці, повного пошанування її гідности. Ці голоси щораз виразніше й настирливіше в и м агають права для кожної людини вільно творити, виявити себе в міру своїх сил, рішати свою долю. Свобода думки й вислову — сьогодні ніким не заперечуваний здобуток усього людського роду — взагалі не існують у СССР, як і в усіх інших комуністичних країнах. Але й там свобода організаційних гуртувань, свобода зборів уже теж стають вимогою громадян. В дуже гостру стадію увійшла боротьба за релігійну свободу, за право вірити й почитати свого Бога.

Кращі одиниці народів СССР відважно виставляють себе на переслідування, небезпеку й риск, захищаючи ці природні й невідхильні права кожної людини. Виступи цих одиниць виростають на ґрунті вимог цілих суспільностей. Після понад п'ятдесяти років комуністичного володіння суспільності СССР визволяються з-під впливу партійної пропаґанди, в и с т упають проти диктатури монопартії, вимагають належних собі прав. Вони заперечують накидання норм і законів більшости збюрократизованою меншістю. Вони заявляють про свої прагнення кращого життя, про свої сподівання.

Комуністична партія і большевицький режим протиставляться цьому великому зрушенню всіми засобами, а в першу чергу — силою і насиллям, переслідуванням і терором. Таким чином зродився і поглиблюється конфлікт між одиницею та суспільністю, з одного боку, партійною і державною бюрократією — з другого. У тому конфлікті „партія і держава" відкликаються до сили, як єдиного засобу. Не дією, не переконанням, не законом, не реформами і покращанням життьових умовин, але єдино грубою силою намагається комуністична партія втриматися при владі. Тому від неї відходять і їй протиставляться поступові та творчі елементи.

Наростаючі конфлікти в СССР спотужнюються імперіялістичною політикою в окупованих країнах. Традиційну русифікацію поневолених народів КПСС переводить якнайпослідовніше в життя, перевищуючи в цьому методи царського режиму. Тому й не диво, що збуджені народи стають на бій проти заперечення своїх життьових, природних, вічних прав. В Україні цей спротив особливо глибокий. Після років придушування він виривається з підпілля з глибин народного життя на поверхню. Ми є свідками, як після десятків років масового терору, організованого голоду, знищення цілих суспільних верств, в тому числі мільйонів селян, підноситься українська людина, голоситься до слова український народ.

У цьому величезному зусиллі всього народу і його найкращих одиниць наше місце по їхньому боці, не зважаючи на те, де вони перебувають. Наші кадри, близькі і найближчі нам люди серед тих, що відважно підносять чоло, вимагають прав, вольностей, людського життя для всіх народів і всіх людей СССР. Ми завжди стоїмо з населенням України і проти московського комуністичного режиму.

Особливо сьогодні, коли під тиском населення і в обличчі безчисленних недоліків та недомагань, під ударами передових одиниць народів СССР подається комуністична система, коли вона примушена відступати, всякі поширювання нереальних надій на „внутрішню еволюцію системи" є самообманом і обманюванням народних мас, є протидією визвольним силам внутрі СССР, рівняється допомозі антинародному р е ж имові. Викривленням історії є твердження, неначе тільки „тотальний терор сталінської доби завдав нашому народові тяжких ударів". І перед Сталіним комуністична партія та російські імперіялісти знущалися над народом, топили в крові його змагання. Так само після смерти Сталіна і аж до сьогодні. Не лише Сталін у спілці з російськими шовіністами - великодержавниками фізично „ліквідував культурну і політичну еліту". Робив це Ленін і роблять усі після нього. Бо це в природі, в доктрині, в програмі компартії СССР, бо це було і є незмінною метою російських імперіялістів.

Тому ми категорично і беззастережно проти будьяких розмов із антинародним комуністичним режимом, що є засобом окупації. Не потурати ворогові, а допомагати своєю поставою і всіми своїми силами вільнолюбним течіям, новаторським рухам, жертвенним і героїчним зусиллям усіх народів СССР.

Нашим історичним призначенням і основним завданням було і буде відстоювання національно-державницьких позицій, проголошених Актами Державного Будівництва 1918-20 років, які зобов'язують і по сьогоднішній день. Вони визначають нашому народові і нам найвищу мету в боротьбі за самобутність і привернення національно-державної суверенности.

Для здійснення цієї мети потрібне єднання всіх українських політичних сил на базі ділової співпраці. Українська Національна Рада має особливі можливості в цьому напрямі. Вже майже чверть століття вона безперервно робить зусилля для об'єднання політичних сил у суцільному національному фронті живих і діючих груп із власним, виразним політичним обличчям.

У цьому єднанні забезпечено однакові права всім, права на відмінності, різноманітність шляхів та методів із метою осягнути єдину спільну ціль: відновлення державности.

За ввесь час існування УНРади, хоч зроблено чимало, не вдалося осягнути цієї мети. Завдання бо це не легке і багато перешкод на шляху до його реалізації. Тому тим уважніше слід ставитися до відмінностей поодиноких організацій і пар-

(Закінчення на стор. 3-ій)

М. Л-ий

ГРЕЦЬКІ КОРАБЕЛЬНІ БАГАТІЇ

(2)

Кораблем відправили Аристотеля на острів Лесбос, а опісля до Атен. Тут родина просила його поїхати до Царгороду рятувати батька. Аристотель поїхав до Царгороду, ходив по канцеляріях, платив за обіцянки. Вернувся додому. Коли ж пізніше батька звільнили, докоряв синові, що висипав таку суму грошей, бо його й так випустили б на волю на основі загальної амнестії.

Аристотель від'їхав до Буенос Айресу, де працював у телефонічній компанії з платою 25 долярів місячно, продавав на вулиці папіроси. Потім пристав до великої тютюнової компанії. Його конто в банку зростало з року на рік. Коли до влади у Греції прийшов Венізелос, Оназіса іменовано консулом в Арґентіні. Величезного мастку доробився він також під час війни на торгівлі китовим товщем.

Ставроса Ніярхоса вважають більйонером. Його батько Спірос Ніярхос жив у Спарті. Із своїм братом Параскевасом Спірос емігрував до ЗСА з кількома драхмами. Обом їм тоді не було по двадцять літ. В Боффало відкрили вони ресторан і допомогли зорганізувати комітет для збудування церкви. На церкві вмуровано пам'яткову таблицю з їх іменами.

Спірос привіз собі із Спарти жінку. Вона затужила за рідним краєм і родиною. Обос вернулися до Спарти. Тут народився їм 3-го липня 1909 року хлопчик, який дістав при христинах ім'я Ставрос. Цей хлопчик, що народився за день перед американським д е р ж авним Святом Незалежности — це знаний в усьому світі корабельний потентат-більйонер. Батько його Спирос за жінчині і за свої заощаджені в Америці гроші збудував у Піреї, пристані Атен, млин, тож транспорт муки коштував його дуже мало. Збіжжя закуповував він в Україні і з Одеси перевозив до Греції. Брат його і далі тримав крамницю з цукорками, яку назвав „Кенді Ленд".

Ставрос Ніярхос служив у грецькій фльоті і за другої світової війни одержав багато орденів. Був одружений чотири рази. Одна з його жінок, з якою розвівся, це дочка Генрі Форда, Шарльота.

Прадід більйонера Ставроса Ливаноса, також Ставрос, був звичайним моряком з села Кардаміля на острові Хіосі. Малим судном перевозив із острова до острова людей, худобу і товари. Його син Юрій мав чотирьох синів і один із них це мільйонер Ставрос Л и в а н о с, тесть Оназіса й Ніярхоса.

До большевицького перевороту торгівля на Чорному морі була монополем грецьких власників кораблів. Юрій Ливанос привозив з Одеси до Греції і Західньої Европи збіжжя, а до Одеси й Румунії цитрини. Тоді мав лише два вітрильники. Пізніше за 15.000 фунтів стерлінгів купив англійський пароплав. Придбавши ще один, став капітаном своєї фльоти. Син Михайло був його заступником, а Іван — першим помічником.

Майбутній б і л ь й о н ер Ставрос скінчив атенський університет і дістав диплом корабельного інженера. В 1912 р. Ставросову фльоту оцінювано на 50 тисяч англійських фунтів. Своє підприємство батько передав дітям у 1907 році, мавши 78 років.

Коли в Европі лютувала перша світова війна, брати Ливаноси відкрили в Лондоні корабельне бюро, до якого вислали 25-літнього Ставроса, що мав добрий купецький „нюх". Він заздалегідь знав, котрий маклер мав готовий корабельний вантаж, хто ще хоче дістати замовлення, хто скільки оферує. Знав, котрий власник хоче продати свій корабель, скільки жадає. Коли інші корабельники годинами висиджували по готелях й дебатували, він працював у своїй конторі, випиваючи на сніданок лише одну склянку молока.

В 1923 році, коли корабельний „бум" скінчився і багато корабельників збанкрутувало, Ливаносове підприємство стояло на кріпких ногах. Михайло вів родинне підприємство із Льозанни в Швайцарії, Ставрос — із Лондону. За час депресії 1929-1932 найбільше потерпів корабельний промисл. Ставрос не заломився. Щоб одержати для своїх кораблів вантаж, погоджувався на нижчі ціни за перевіз, ніж його суперники. Тоді кораблі, які коштували по пів-мільйона фунтів, можна було купити за ціну авта марки „Рол-Ройс". І він купував такі кораблі.

У 1934 році в Европі все ще була економічна скрута, а Ставрос купував навіть нові кораблі.

З вибухом другої світової війни корабельний промисл знову підупав, а Ставрос мав тоді вже сім новеньких кораблів, які збудував за останні роки в Англії. Купував він також цінні папери і нерухоме майно.

Коли німці почали бомбардувати Лондон, Ставрос переїхав з родиною до Канади, а пізніше до Ню Йорку. Він, як і його батько, був релігійний і ходив із родиною до церкви при 74-ій Іст вулиці, а на обід до грецького ресторану на 8-ій Евню близько 42-ої вулиці.

В 1943 р. Оназіс одружився з дочкою Ливаносів Атиною. Пізніше розвівся з нею і зійшовся з оперовою співачкою грекинею Марією Калас. Це прикро в р а з и л о батьків Атини. Оназіс виправдувався, що „тесть і теща навчили її бути впертою".

Ливанос приятелював із більйонером Гетті. Із дружиною переїхав до Парижу. Звідти давав накази службовцям свого підприємства в Лондоні. В 1963-му році помер на удар серця. Телефонував саме до Лондону. Прожив 73 роки.

Ливанс створив торговельну фльоту, що мала сімдесят найновішого типу кораблів із понад мільйоновим тоннажем. Крім тих кораблів збудував іще 16. Поге острів на Грецькому морі, менший, ніж острів Оназіса, має дві тисячі акрів. На горбі стоїть біленька церква з старовинними, р і д к існими образами. До церкви доїздить правити Службу Божу священик із сусіднього острова.

(Кінець).

В УКРАЇНІ ПОСИЛЮЮТЬСЯ РЕПРЕСІЇ

(Закінчення зі ст. 1-ої)

нився літературний критик і публіцист Євген Сверстюк.

Є. Сверстюк був викинутий у 1965 році з наукової роботи в Інституті педагогіки за гострий виступ перед вчителями з Волині. Влаштувався відповідальним секретарем „Українського ботанічного журналу" і працює там понад п'ять років.

Тепер Є. Сверстюкові було заявлено, що він працює не за фахом і запропоновано шукати собі іншу роботу. Кілька разів встановлювалися терміни, і хоч Є. Сверстюк ще не звільнений, але така загроза постійно над ним висить.

Ні для кого не є сумнівом, що спроби репресивних заходів щодо Є. Сверстюка та І. Світличного викликані тільки їхньою громадською діяльністю.

* * *

Щороку більшає в Києві кількість щедрівників на Новий рік. З 1971 роком вітали киян понад двадцять „ватаг" щедрівників.

Але навіть у цьому безневинному обряді, мабуть через його український характер і українсьу мову, продовжують бачити „крамолу".

У Дарниці на ватагу „Гук", що складалася із студентів Київського політехнічного інституту, напав з міліцією голова Дніпровського райвиконкому м. Києва. Особливо дратував його чомусь „козак Мамай", якого несли щедрівники. „Окружить и забрать, арестовать хулиганов" давав він вказівку міліції. Студенти із свого боку вимагали від міліції арештувати п'яного виховника.

На вокзалі особи в цивільному затримали іншу групу щедрівників, завели в кімнату міліції, перевірили пашпорти і категорично заборонили щедрувати на вокзалі.

На закритих партійних зборах Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР розглядали справу наукового працівника інституту Тамари Гірник ,яка їздила щедрувати із хором „Гомін". Т. Гірник давно вивчає народні обряди, вона є членом комісії при Президії Верховної Ради УРСР по впровадженню нових обрядів. Бажаючи спостерегти на місці, як відбувається тепер щедрування, вона домовилася із хором „Гомін", який навіть офіційно найняв автобус. Після цього Т. Гірник виступила із статтею про щедрівки в газеті „Літературна Україна".

Обговорення „справи" Т. Гірник в інституті закінчилося винесенням їй усної догани за участь у щедруванні.

* * *

Про обшук на роботі у кандидата філологічних наук, ст. наукового працівника інституту літератури АН УРСР, члена Спілки письменників УРСР Віктора Іванисенка повідомлялося у попередньому випуску. Гадалося, що справа закінчиться на викиненні з партії і проробці на зборах. Однак за якоюсь вказівкою після тривалої перерви знову повернулися до тієї ж справи. В. Іванисенка переведено на низькооплачувану посаду лаборанта, хоч фактично він виконує ту саму роботу. Захист докторської дисертації, яку він підготовив, унеможливлено. Нарешті, на засіданні правління Київської обласної письменницької організації Віктора Іванисенка виключено із Спілки письменників (це виключення повинна ще затвердити Президія СПУ). На засіданні правління у Іванисенка вимагали каяття і допитувалися, де він узяв самвидавівські видання, які були у нього вилучені. На це Іванисенко висловив здивування, що письменницька організація взялася за допити, які у нас проводять інші організації. Особливо гостро нападав на Іванисенка член правління Київської письменницької організації проф. Арсен Іщук... Проти виключення В. Іванисенка із СПУ, голосували письменники Борис Олійник, Григорій (чи Анатолій?) Коваль і Дмитро Міщенко.

Хоч Віктор Іванисенко ще остаточно із СПУ не виключений, у книзі „Письменники Радянської України. Біобібліографічний довідник", „Радянський письменник", Київ, 1970 р. — було з усього тиражу видерто сторінки 163-164 і 529-530 і вклеєно інші — уже без згадки про Іванисенка.

ЗАЯВА ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тій. Організація Українських Націоналістів шукала й шукатиме зближення і співпраці всіх самостійницьких елементів. Для цього складові частини Українського Націоналістичного Руху продовжуватимуть розпочаті зустрічі й розмови з іншими самостійницькими угрупованнями та ініціюватимуть нові.

Великим кроком в цьому напрямку мусить бути Сьома Сесія УНРади, нашого передпарляменту, центральної і найважливішої частини ДЦ УНР. Підготові цієї сесії мусять бути присвячені наші сили й наша увага. Сесія ця повинна ввести потрібні зміни й доповнення зобов'язуючих законів та постанов, що відповідали б сучасним потребам, випливали б із наявних наших сил і їхнього укладу та намітили б конкретні шляхи й засоби дальшої праці. Це величезне й дуже відповідальне завдання. І тому не лише чинники УНРади, але й всі групи та партії, що належать до неї, мусять внести свій вклад. Ця сесія мусить бути як слід підготована.

Українське громадянство на Рідних Землях і на чужині ставиться з повним зрозумінням до УНРади, її цілей, її зусиль. Воно великою своєю масою підтримує її і чекає від неї чергового успішного виконання важливого та важкого завдання. У виконанні цього завдання ми — українські націоналісти — дамо свій відповідний вклад.

Свідомі великої мети, разом з усім українським народом в Україні і розсіянні сущим, одним фронтом з усіми вільнолюбними силами поневолених народів СССР, гаслом „Мир унутрі, увесь удар по ворогові!" виконаємо свої чергові завдання.

Президія Проводу
Українських
Націоналістів

25 квітня 1971 р.

СТВЕРДЖЕННЯ ПУН В ЦЕРКОВНО-РЕЛІГІЙНИХ СПРАВАХ

Провід Українських Націоналістів на засіданні 24 і 25 квітня 1971 р., розглянувши всесторонньо церковно-релігійні питання українців у світі, стверджує:

1. В Україні помітний зріст проявів релігійних почувань серед різних генерацій і станів українського народу. Це виявляється не тільки в збільшенні участи вірних у богослужбах, але й у зацікавленні нашого народу Українською Православною, Католицькою та Євангельсько-Баптистською Церквами.

2. За існуючих політичних умов український нарід не може відзначити 50-річчя УАПЦ на Рідних Землях. Тим більша вага відзначення цієї дати українцями в вільному світі. ПУН висловлює сподівання, що відзначення цієї дати будуть виявом солідарности всіх українських православних Церков у вільному світі, їх духовим зближенням у молитовному поєднанні за спільну справу, а заразом стануть стимулом для піддержки віри нашого народу в Україні і поза Україною.

ПУН висловлює надію, що світлі роковини 50-річчя УАПЦ причиняться до дальших зусиль для ієрархічного вивершення Української Православної Церкви.

3. Акція ієрархії і мирян Української Католицької Церкви за її помісність, структуральне завершення і створення патріярхату стала одною з успішних, яка змобілізувала до спільної постави широкий український загал.

Вона скріпила релігійні почування вірних УКЦеркви, затіснила співпрацю мирян із духовенством, поширила відомості про УКЦеркву в не-українському світі. Тому й зрозуміло, що вона викликала протидію наших ворогів. Навіть серед впливових кіл Ватикану зустріла вона неґативну поставу, що провадить до емоційної реакції українських католицьких мирян, а інколи й до заломання солідарности духовенства й ієрархів УКЦеркви.

У зв'язку з цим ПУН доручає членству й симпатикам УНРуху:

а) брати і дальше активну участь в акції за структуральне завершення УКЦеркви Патріярхатом;

б) піддержати ієрархів УКЦ, громадські централі і їх надбудови, які координують акцію мирян;

в) поборювати ворожі сили, що стоять на перешкоді цієї акції та шукати зрозуміння й допомоги для неї в міжнародному світі;

г) включитися у святкування 50-річчя УАПЦеркви.

Одночасно з тим ПУН висловлює думки, що:

а) тільки однозгідність і солідарна акція всіх ієрархів УКЦ та мирян зміцнить виглядн на її остаточний успіх;

б) ця акція не повинна бути ведена від імени українських політичних груп, і тому ПУН стримується від яких-будь кроків, що могли б давати претекст для такої інтерпретації.

ВИБРАНО НОВУ УПРАВУ ПАБНА

Ню Йорк. — Під час чергової дворічної Конвенції Організації Американських Прихильників АБН, ПАБНА, що відбулася в Ню Йорку минулого тижня, головою Управи ПАБНА на чергові два роки одноголосно переобрано відомого болгарського політичного діяча д-ра І. Дочефа, заступниками голови обрано інж. М. Шпонтака і Ч. Андреанського, секретарем д-ра А. Плескачевського, касиром М. Коцка. Д-ра Нестора Процика з Боффало перевибрано на президента Надзірної Ради ПАБНА, а д-р Галамай, Дарія Степаняк і д-р Соколишин ввійшли до Екзекутиви ПАБНА від Українського Відділу.

МОЛОДІ УКРАЇНСЬКІ ПОЕТИ В БЕЛЬГІЇ

Париж. — У Бібліотеці ім. С. Петлюри відбулася літературна зустріч молодих українських поетів з Бельгії з громадянством, влаштована Комісією Допомоги Укр. Студентам і Студентською Громадою Франції. Вечір відкрила Ляриса Вітошинська. Виступали поети з читанням творів і короткими розповідями про свою працю, навчання тощо: Роман Бабовал, Йосиф Рожка, Зореслава Коваль. Місцева студентська молодь також читала їхні твори, писані українською мовою, які справляли на присутніх гарне враження. Про поетів говорив проф. О. Кульчицький, який з проф. Волошином наступного дня вітав поетичну молодь у Сарселі, з рамени КОДУС-у.

ДО ЮВІЛЕЮ В. СТЕФАНИКА

Видавництво „Дніпро" в Києві випустило однотомник „кращих творів Василя Стефаника", на вшанування пам'яти письменника-новеліста в 100-річчя його народження. Повне видання творів В. Стефаника ніколи не було опубліковане. Випущено тепер також два збірники: „В. Стефаник у критиці й спогадах" і дослідницька праця В. Лесина „В. Стефаник — майстер новели". Видавництво „Мистецтво" надрукувало серію листівок „В. Стефаник у графіці В. Касіяна". У Києві і в Івано-Франківському відбудуться ювілейні вечори. Ювілей Василя Стефаника минає в Україні майже непомітно.

ВОДЯНІ КАНАЛИ В СТЕП

Від 1967 р. робітники проривають канали від Дніпра у глиб посушливого степу в районі Каховки. Дотепер прокладено в глиб завжди сухого степу канали в 30 кілометрів довжини. За пляном, херсонські й запорізькі сухі степи будуть зрошуватися водами Дніпра: їх помпуватимуть з т. зв. Каховського моря на 24-метрову висоту, де вода буде встоюватись, а потім подаватиметься каналами в степ. Политі водою гектари дають по 50 центнерів зерна.

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 28-го квітня 1971 р. відійшов у Вічність на 61-му році життя наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п. д-р прав
АВГУСТИН ПЕРЕЦЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся в суботу, 1-го травня 1971 року о год. 9:15 рано з похоронного заведення Градовського на цвинтар Святого Гробу в Дітройті, Міш.

Горем прибиті:
ОЛЕНА — дружина
АНЯ ШАЛАУТА — дочка з мужем ІГОРЕМ і дітьми
АВГУСТИН ЮРКО — син
ІРЕНА ОЛІЙНИК — дочка з мужем і сином
брат — ІВАН з дружиною ДЖУЛЕЮ і дітьми
сестри: ОЛЬГА ЖАРОВСЬКА в Польщі
МАРІЯ ЛОГУШ з мужем ДМИТРОМ і дітьми
СТЕФА КОРОЛЬ з мужем ІГОРЕМ і дітьми
НУСЯ ДУДУН з мужем БОГДАНОМ і дітьми
КОРНЕЛЯ ПРИБУЛА з мужем ІВАНОМ і дітьми
МИХАЙЛИНА ПЕРЕЦЬКА — стрийка з родиною

✝

Ділимося сумною вісткою з Працівниками Української Кооперації в Рідному Краю, що 27-го квітня ц. р. по довгій і важкій недузі відійшла у Вічність

бл. п.
ОЛЕНА КРАЙЧИК

Походила з Тершова біля Старого Самбора. Як учителька не могла дістати фахової праці за Польщі, а пізніш працювала, як книговод Пов. Союзу Кооператив в Яворові. Маючи замилування до вишивок, зорганізувала вишивальну робітню для кооперативи „Українське Народнє Мистецтво" у Львові і провадила її успішно, а потім переїхала до централі у Львові, де очолювала виробничий відділ. По приїзді до ЗСА, якийсь час учителювала в Школі Українознавства в Бофало.

ПОХОРОН відбувся 30-го квітня 1971 р. у Бофало.

У глибокому смутку

КОЛ. ПРАЦІВНИЦІ КООП. „УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЄ МИСТЕЦТВО" у ЛЬВОВІ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА й ДІДУСЯ

бл. п.
Д-ра АДОЛЬФА СЛИЖА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в суботу, 15-го травня 1971 року:

в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, о год. 8:30 рано;
в Церкві СВ. ЙОСАФАТА в ТРЕНТОНІ, Н. Дж., о год. 8:30 рано;
в Церкві СВ. ПОКРОВИ в ТОРОНТО, Канада, о год. 9-ій рано;
в Церкві ПРЕОБРАЖЕННЯ в ШАМОКІН, Па., о год. 9-ій рано;
в Катедрі СВ. МИКОЛАЯ в ЧИКАҐО, Ілл. в СЕРЕДУ, 12-го ТРАВНЯ, о год. 8:45 рано

Про участь в Богослуженнях та молитви за душу Покійного просять:

ДРУЖИНА, ДІТИ й ВНУКИ

Замість квітів на могилу Дорогого Шваґра
бл. п. д-ра **АДОЛЬФА СЛИЖА**
складаю 60.00 дол.
на Патріярший Фонд Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого
о. Володимир ЖОЛКЕВИЧ з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогої і Незабутньої
сл. п. **КАТРУСІ СТРИЙСЬКОЇ**
зложили 25.00 долярів
на Дар Українському Воєнному Інвалідові
Мґр. Олег і Софія КУДРИК

На вічну пам'ять покійних Родичів, глибоко релігійних і ревних патріотів
інж. **ВОЛОДИМИРА й ОЛЕНИ ДИДИНСЬКИХ**
складаю 500.00 долярів
через Українську Щадницю в Філядельфії, Па.
на Собор св. Софії в Римі.
Софія ДИДИНСЬКА-КУДРИК

✝

Ділимося сумною вісткою, що в дні 3-го травня 1971 року помер у Філядельфії, Па., ПЕРВОІЄРАРХ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в ЗСА

Блаженніший
МИТРОПОЛИТ ІОАН

АРХИЄПИСКОПСЬКІ ПОХОРОНИ будуть відправлені в п'ятницю, 7-го травня ц. р. в катедральному храмі св. Володимира Великого у Філядельфії, Па., в год. 7-ій веч.

В суботу, дня 8-го травня 1971 р. ЖАЛОБНІ БОГОСЛУЖЕННЯ почнуться о год. 10-ій ранку в Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж., де на цвинтарі побіч Церкви, спічнуть Тлінні Останки Блаженнішого Митрополита.

Відійшов у Вічність Голова Собору Єпископів З'єдинених Стейтів Америки, який очолював Українську Православну Церкву Америки, як Митрополит до останніх днів свого жертвенного життя.

Пам'ять про цього Великого Душпастиря й Українського Патріота хай буде Вічною!

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Рефлексії після концерту В. В. Грудина

В Ірвінгтоні, Н. Дж. 31-го січня ц. р. відбулася небуденна подія — Концерт творів відмого композитора В. В. Грудина. Численна публіка сприйняла програму з великим задоволенням.

Композитор розпочав концерт, загравши з глибоким фаховим умінням Прелюд, Інтермеццо і Етюд — твори оригінальні, позначені високим знанням фортепіянової фактури. Крім того він супроводив спів романсів в обох частинах програми.

Самий спосіб виконання і зміст творів, добре інтерпретованих виконавцями програми, забезпечили їм контакт з авдиторією.

Соната-поема оп. 83, для скрипки і фортепіяна, в ч.1. Алеґро модерато — сповнена безжурним веселим настроєм, поруч зі спокійною вдумливістю, ніби далеким спомином. Ададжо — чудовий спів для скрипки, глибоко поетична кантилєна. Алеґро кон спіріто — Ніби життєва боротьба, що під впливом філософічного розумування закінчується маєстично позитивно. У творі багато сучасної хроматики і, хоч нема „живцем" народної мелодії, композитор дотримує національної духовости у більш модерному вигляді.

Соната оп. 66. для скрипки і фортепіяна, присвячена виконавцям Д. Г. Каранович і Р. Венке. Андантe квазі деклямандо - скерцо, віваче - алеґро модерато — починається деклямативно, щоб увійти у маршовий ритм. Обробка цієї частини твору показує В. Грудина як майстра музичної форми. Скерцо, віваче — веселий сміх, регіт... Середня частина — елеґантний танок і знову радість, що зростає до шаленої веселости. Алеґро модерато — драматичне напруження, впереміж з погідним ліризмом. Блискуча кода повертається до спонтанної веселости, як перемоги життєрадости.

Молодий скрипаль Р. Венке досконало володіє інструментом. Його гра позначається чистим співучим тоном. Він і Д. Каранович творять разом знаменитий ансамбль.

Серед романсів В. Грудина, дуже культурно і настроєво співаних М. Я. Мурованою під супроводом автора, приємно було почути давні українські пісні в оригінальній обробці композитора — первісні мелодії пісень були записані М. Лисенком: „Волошин", та „Калина" (давня рекрутська пісня).

Д. Каранович виконала з відчуттям і з розмаху 2 Етюди. Перший з них г-моль мелодійний, неспокійний і в ньому багато змін настроїв. Другий Етюд Ц-дур живий і скорий, побудований на квартах — незвичайно ориґінальний і вдалий. Здасться, що нестримно пливе гірська вода.

Наша публіка високо оцінила цю імпрезу і домагається більше концертів такого рівня в майбутньому.

Надя Левицька

Т-во за Патріярхальний Устрій протестує...

(Закінчення з 1-ої стор.)

Стаха епископом-помічником. Рівночасно ми ствердили й пояснили громадянству причини протесту, які лежали в леґальній площині, в неґації і в запереченні прав помісности Української Католицької Церкви.

2. Сьогодні, 4 травня 1971 року, ми змушені вдруге протестувати перед Апостольським Престолом з цієї самої причини, бо, не зважаючи на попередні протестні телеграми й письма багатьох організацій та індивідуальних людей, ці самі римські чинники номінували другого епископа для нашої Церкви — о. Василя Лостена, такою самою неправильною дорогою поза Синодом Українських Єпископів і без порозуміння з Верховним Архиєпископом.

3. Номінація римськими чинниками другого епископа-помічника, мимо гострих протестів нашого священства, мирян та студентства, виявила ще раз послідовне намагання Римської Курії зліквідувати нашу Церкву, як самостійну релігійну, традиційну, культурну й історичну одиницю, іґноруючи духові потреби багатьох тисяч вірних.

4. Наша сьогоднішня заява тим болючіша, що сьогодні протестуємо не тільки проти принципу номінації, але і проти особи Номіната. Українська громада в діяспорі є на такому рівені, який вимагає відповідного духовного проводу, вповні свідомого своїх завдань і обов'язків у тих критичних часах для нашої Церкви.

5. Крайова Управа вислала протестні телеграми до Святійшого Отця Папи Павла VI і до Ватиканського Делеґата у Вашинґтоні Архиєпископа Люїджі Раймонді. В них підкреслено, що спосіб номінації, який заперечує помісні права Української Католицької Церкви, є ворожим актом проти української Церкви й народу.

6. Тому, що події останніх двох місяців глибоко обурили вірних нашої Церкви, і тому, що вичерпні засоби протидії руйнуванню нашої Церкви не здержали Східньої Конґреґації від її дальших кроків, Крайова Управа взиває усіх мирян до спокою й рівноваги духа й закликає до дальшої боротьби за наші права у Вселенській Католицькій Церкві.

За Крайову Управу:

д-р Зиновій Гіль, голова
д-р Рома Навроцька, секретар
д-р Роман Осінчук, голова Ради Мирян

ВИСТАВКА ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО В ТЕКСАСІ

Даллас, Тексас. — Перша індивідуальна виставка видатного мистця Якова Гніздовського в Тексасі розпочнеться в неділю 8 травня і триватиме до 5 червня, в ґалерії С. Троп, при 2211 Седар Спрінґ у Далласі. Запрошення на цю виставку прикрашене репродукцією його відомого деревориту „Черепаха" та фотознімкою з моменту праці мистця над новим образом. Поміщено також короткі біографічні дані, з зазначенням, що Яків Гніздовський народився в Україні в 1915 р., до ЗСА прибув у 1949, та що тепер мало є відомих ґалерій, колекцій і музеїв, котрі не мали б його творів.

„ЗАПОРІЗЬКІ ГЕРЦІ" В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — У суботу 22-го травня о 7:30 вечора в авдиторії Форда відбудеться під патронатом Товариства „Зарево" показ великої музичної картини „Запорізькі герці". Виступають 150 осіб хористів і танцюристів та Василь Шуст, як сказано в програмі — голівудський майстер слова і пісні. На цей концерт запрошується громадянство Дітройту, Віндзору та околиці. У концерті „Запорізькі герці" беруть участь мистецькі ансамблі МУНО „Калина" і хор УНО, Українського Національного Об'єднання, „Боян". Квитки від 3 до 5 долярів набувати в книгарнях і в кредитівках у Дітройті та в Домівці УНО у Віндзорі.

День Української Матері на Оселі ОДВУ в Лігайтоні

Лігайтон, Па. (ПР) — Оселя ім. Олега Ольжича в Лігайтоні починає сезон 1971 р. відданям-українській матері, яка не важаючи на неволю й переслідування українського народу, на воєнні лихоліття, на переселення в чужу країну-зуміла плекати український дух у своїй хаті, зуміла защепити своїм дітям любов та пошану до нашої тисячолітньої культури й прадідівських надбань.

День Української Матері, відбудеться в неділю 9-го травня ц. р. на Оселі в прекрасному парку. Спеціяльна програма для вшанування матерів, починається в год. 2-ій пополудні у великій залі Оселі. Програму, приготовляють діти української католицької парохії в Мкаду, під проводом свого пароха о. Богдана Левицького. Діти, переважно вже четвертого покоління в ЗСА, яке таки задержало любов до своєї культури, церкви й мови.

Оселя ім. О. Ольжича, дає можливість усім українським родинам довкілля, зробити милу несподіванку своїм дорогим матерям, щоб вони провели День Матері в колі рідних, приятелів і знайомих на рідному клаптику української землі Оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні, серед мальовничої природи Поконо гір, серед свіжої зелені й весняних квітів...

КОНЦЕРТ ТВОРІВ В. В. ГРУДИНА

(Переклад з англійського)

Я хотів висловити своє признання за імпрезу Українського Музичного Інституту Америки: концерт творів Володимира В. Грудина, що відбувся в Ірвінґтоні, Н. Дж., 31 січня ц. р. для поважного числа любителів музики.

Автор цих рядків необізнаний з музикою Грудина, не знав, що має очікувати. Але специфічна музична мова виявилася приємно тональною. І хоч не було багато слов'янського думання, проте тональність у її широкій універсальності була повна експресії.

Програму виконали четверо артистів високої кваліфікації, які вірно інтерпретували музику Грудина. Окрім композитора виступали піяністка Дарія Гординська Каранович, сопрано Марія Ясінська-Мурована і скрипаль Рафаїл Венке. Дарія Каранович зробила особливе враження в сольовій групі етюд і як піяністка в двох сонатах для скрипки і фортепіяну з Рафаїлом Венке. Це був брилянтний ансамбл, який грав з підкресленням гармонійности балянсу. Дійсно, ціла програма була виповнена найвищою музикальністю.

Легкий, ясний сопран Марії Я. Мурованої чарівно завершував характер ніжних романсів Грудина.

Кристально чиста техніка Рафаїла Венке сприяла виконанню скрипкових сонат з великим смаком.

В цілості публіка, що зустрічала без страху лютий мороз ночі, щоб брати участь в концерті, була вповні винагороджена.

Автор цих рядків з гордістю відзначає цю подію в українській музичній спільноті і висказує свої скромні спостереження в надії, що в майбутньому будемо мати більше нагоди, послухати таких концертів.

Олександер М. Берник
Леман Коледж

В ПОЛІТИЧНОМУ ТРИКУТНИКУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

статті, либонь, сто разів передавано через пейпінґське радіо різними мовами.

У Кремлі слухали, але не реаґували на цей ворожий виступ. А його „з неприхованою радістю сприйняли найреакційніші кола ЗСА, ФРН і Японії", говориться в статті. Вони, твердить „Литературная Газета", сподіваються, що через подібні виступи дійде „до нового загострення у відносинах між СССР і КНР". Натякаючи на якесь зговорення між ЗСА і китайським керівництвом, в статті робиться висновок, що „дії китайського керівництва є заохочуванням найаґресивніших сил імперіялізму" до боротьби проти СССР.

З найбільшим обуренням пишеться про те, що китайське керівництво „відкрито закликало народи СССР і соціялістичних країн Европи до контрреволюції, до знищення марксо - ленінської партії і ліквідації влади робітників і селян". Може через отой заклик і стримались від відповіді китайцям у московській пресі, а доручили пресі підопічних „братніх" країн дати відсіч китайським „наклепникам і провокаторам".

В кінці квітня зміну в китайсько - американських відносинах насвітлив, досить обережно, московський тижневик „Новое Время", що видається шістьма мовами. В тижневику говориться, що „замість налагодження нормальних відносин з країнами соціялістичного бльоку, китайське керівництво хоче заприязнитися з ЗСА, що відповідає їхнім націоналістичним інтересам". Зовнішня політика Китаю, пише „Новое Время", залишається без змін, вона зводиться до того, щоб „Китай став великою державою, яка зможе накидати свої рішення іншим країнам". Уряд ЗСА вже поробив деякі кроки для зближення включно з скасуванням торговельних обмежень. Але американці, продовжує тижневик, не збираються ліквідувати своїх військових баз на Тайвані.

Хоч характер статті досить стриманий, з неї пробивається роздратованість. Докоряючи Пейпінґові за наближення до Вашинґтону, тижневик вказує на безпринциповість і віроломство китайського керівництва: „Політична практика маоїстів свідчить про те, що вони можуть легко покинути друзів і погодитись з тими, кого недавно звали ворогами, і легко відмовляються від принципів, які проголошували, коли прийдуть до переконання, що це відповідає великодержавним націоналістичним інтересам Пейпінгу".

На потепління у відносинах між ЗСА і червоним Китаєм московська реакція досі була здержливою, а то й розгубленою. В Москві, мабуть, не сподівались започаткованої раптової зміни у відносинах між двома країнами, які 22 роки одна одної не визнавали. Коли за дипломатичним потеплінням прийде зміна політичних взаємин, це значно послабить московські впливи у світі, а в першу чергу в азійських просторах. Утруднить імперіялістичну інвазію Москви, яку прикривається підтримкою національно-визвольних рухів в Азії.

Включення червоного Китаю до світової спільноти витворить інше силове розміщення у міжнародному укладі: замість двополюсового має прийти триполюсове. А це дуже не до смаку московським „визволителям", що марять про перебудову світу за своїми власними зразками. Замість „добросусідства" між двома комуністичними потуґами, що його обіцяв осягнути Л. Брежнєв на 24-му з'їзді партії, може прийти до ще більшого загострення і ускладнення.

Нова платівка

Серед джунґлів теперішньої танкової і т. зв. настроєвої музики майже неможливо визнатися. Кожний день приносить нові композиції і нові платівки., про які за тиждень або два зовсім забувається. Але молодь іде за ними.

Ще з часів довоєнних наша молодь співала польські танґа чи російські, тільки тому, що не було своїх. А платівки Рени Яросевич Андерс Боґданської, які репрезентують польську музику, мають дуже мало польського, а все є майже переклади французької, італійської та інших мов, так що польська молодь дістає інтернаціональну модерну легку музику в польськім о'ормленні.

Українська еміґрація не звертає уваги на ту ділянку виховання молоді. Нам доводилось зауважити, що навіть в дуже культурних домах молодь слухала дуже некультурної музики. Спроба заступити її українським еквівалентом, являється дуже рідко. Тому треба сердечно привітати появу платівки „Наша пісня", виданої компанією „Карма". Ця платівка — це спроба заповнити якраз ту прогалину в українській легкій музиці.

Режисером, продуцентом і виконавцем цієї нової пластинки є Володимир Старосольський, який вже нам зробив приємність своєю пластинкою „Вальдемір". Крім нього в „Нашійпісні" беруть участь: Іванка Кузів, Зоня Назаркевич і Оля Назаркевич (у віці 16 до 20 літ), Андрій Саґатий і Сергій Басеґес.

Безпретенсійне, щире і тепле виконання пісень, як також приємна гра на бандурах, 12-струнній ґітарі і клясичній ґітарі — створюють настрій, який захоплює молодь не менше розваґової музики, яку вона дістає в радіо чи в телевізії.

Нам потрібно побільше таких платівок — і кожну спробу в тому напрямі наша суспільність повинна піддержати. Дохід з платівки „Наша Пісня" призначений на українські студії в Гарвардському Університеті.

Дарія Гординська Каранович

МІЖ ІНДІЄЮ І ПАКІСТАНОМ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ напруження у зв'язку з збройним здавлюванням пакістанським військом самостійницького руху бенґальців із Східнього Пакістану. Пакістанське радіо повідомило, що військо відзискало місто на кордоні Індії і Східнього Пакістану, що його зайняли були ніби індійські вояки, які прибули з допомогою повстанцям.

ФРАНЦУЗЬКА АКАДЕМІЯ МЕДИЦИНИ ВИСТУПИЛА гостро проти курців тютюну, з закликом до уряду і парляменту повести рішучу антинікотинову кампанію. Академія медицини вимагає, щоб законом заборонити публічні реклями тютюневого промислу і закликає нарід не потурати налогові, що руйнує здоров'я і життя.

СВЯЩЕНИК І ПРОПОВІДНИК ҐЕРІ МАКІНТАЄР сказав, що в заплянованому на цю суботу поході у Вашинґтоні, Д. К. під назвою „Неґайна перемога у В'єтнамі" візьме напевно значно більша кількість демонстрантів, ніж це було в мировому поході 24 квітня. Отець МакІнтаєр повідомив також, що організація „Неґайна перемога" запросила до ЗСА команду настільного тенісу — із Національного Китаю, з Формози.

ТАРЗАН, Ч. 6522. Сотник Дикий Кіт кличе на тривогу

Наче блискавка швидкий мет списом вождя Вави вбив його сина Мамбо,

Я вчинив своєму синові тільки те, що мій батько був би вчинив мені, Тарзане, якби я так був знеславив його!

Тарзане! Харцизники Мамба йдуть проти нас! Що маємо тепер робити?!